

Arvoisa pääministeri, hyvä juhlayleisö

Kiitos, että pääsen puhumaan tässä tilaisuudessa. Edustan siis Virtaan osakaskuntaa, joka huolehtii kalastuksen järjestämisestä Tainionvirran ja Virtaankosken alueella. Pyrkimyksenämme on turvata kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto ja kalakantojen luontainen elinkierto. Pyrimme myös suojelemaan vesiluonnon ja kalavarojen monimuotoisuutta.

Haluan virtaan osakaskunnan puolesta kiittää Sysmän Tainionvirta Oy:tä hienosti toteutetusta padonpurkutyöstä ja hyvästä yhteistyöstä. Tästä saavutuksesta kannattaa iloita! Osakaskunnan jäsenet ja vapaaehtoiset ovat tehneet talkootyötä Virtaankosken hyväksi, istuttaneet kalanpoikasia, levittäneet kutusoraa ja osallistuneet sähkökoekalastukseen. Kiitokset myös heille.

Virtaankosken alueella on pitkä teollinen historia. 1800-luvulla Virtaan Kartano kehitti alueen pienteollisuutta, muun muassa viinanvalmistusta ja sahatoimintaa. Vuonna 1913 isoäitini isä Woldemar Stjernvall anoi lupaa perustaa sähkölaitos Tainionkoskeen, nykyiseen Virtaankoskeen. Virtaan Kartanon voimalaitos aloitti toimintansa seuraavana vuonna. Vuonna 1944 perustettiin Sysmän Mylly- ja sähkölaitos. Muutaman omistajanvaihdon jälkeen Virtaankosken Voima Oy:stä tuli sähkölaitoksen omistaja vuonna 2002 vuoteen 2021 saakka. Vuonna 2012 Hämeen ELY-keskus keskeytti voimalan toiminnan, koska sillä ei ollut vesilain mukaista toimilupaa.

Vuonna 2021 Sysmän Tainionvirta Oy osti Virtaankosken voimalaitoksen ennallistamishanketta varten ja on hoitanut ennallistamistyöt eri toimijoiden tuella.

Vesirakentamisen myötä vapaista virtavesistä on tullut uhanalaisimpia luontotyyppejämme. Pienimmillä jokivoimaloilla ei ole nykyään suurta merkitystä sähköntuotannon kannalta, eli siinäkin mielessä Virtaankosken padon purkaminen ja kosken vapauttaminen vaelluskalalle on ollut järkevää. Patojen purkaminen on ennallistamistoimena tehokas. Sillä on pysyvät ja usein nopeat vaikutuksen virtavesilajistoon. Vesieliöstön monimuotoisuus lisääntyy ja veden tila paranee.

Virtaankosken vapauttaminen on nimenomaan luonnonsuojeluteko. Luonnon arvostus on kasvanut yhteiskunnassamme. Myös koskiensuojelulain lähtökohdat ovat luontokeskeiset. Koskiensuojelulaki ilmentää nyttemmin perustuslakiin kirjattua kaikille kuuluvaa vastuuta ympäristöstä, luonnosta ja sen monimuotoisuudesta sekä kulttuuriperinnöstä.

Ihminen vaikuttaa luontoon ja luonto ihmiseen. Toivon, että Virtaankoskella ihminen ja koskiluonto voivat elää tasapainossa keskenään.

Heidi Andersson, puheenjohtaja, Virtaan osakaskunta